

Verslag gesprek IND UNHCR dd. 9 februari 2022

Aanwezig: [REDACTED] (IND), [REDACTED] (IND), [REDACTED] (UNHCR) en [REDACTED] (UNHCR)

10 lid 2e

- Inleiding en kennismaking, werd door allen op prijs gesteld om met elkaar in gesprek te gaan naar aanleiding van de uitspraken van de Afdeling van 19 januari 2022 over afvalligheid en atheïsme om mee te denken met onze concept WI.
- De IND gaf eerst kort aan wat de voorgenomen wijzigingen zijn: definities van afvalligheid en atheïsme van de Afdeling overgenomen, en een kader voor de beoordeling van afvalligen en atheïsten los toegevoegd aan de WI, in plaats van de eerdere versie waarin sporadisch passages stonden die zagen op atheïsten en afvalligen maar er geen duidelijk kader voor geschetst was.
- Vervolgens hebben we ingezoomd op wat dit betekent voor de beoordeling, en hebben we kort besproken dat de beoordeling van atheïsten op vergelijkbare wijze als voor bekeerlingen gedaan wordt.
- Daarna hebben we uitgebreider de beoordeling van afvalligen besproken en het toetsingskader hiervoor. Het gesprek heeft zich vervolgens toegespitst op de vraag of en wanneer we van afvalligen terughoudendheid kunnen verlangen. UNHCR gaf aan dat er in geen enkel geval van afvalligen terughoudendheid verwacht kon worden en afvalligen in vrijwel elk land te vrezen hebben voor vervolging. De IND gaf aan dit anders te zien, waarbij het echt afhangt van de individuele situatie. Hierbij ligt het aan de mate waarop iemand zijn afvalligheid uit of wil uiten en de situatie in het land van herkomst; van een vreemdeling die niet zoveel doet met het geloof kan wel enige vorm van aanpassing verwacht worden, maar van een vreemdeling die zijn afvalligheid actief uit zal dat anders liggen. Ook zal de beoordeling binnen bepaalde landen en (geloofs)gemeenschappen daarbinnen ook anders kunnen zijn, omdat in bepaalde delen van Iran het niet een probleem hoeft te zijn als vreemdelingen niet zo actief zijn in hun geloof of er niets meer mee hebben, terwijl dat in strengere landen en gemeenschappen wel snel zal leiden tot vervolging.
- Uiteindelijk bleek dat het standpunt van UNHCR en die van de IND niet geheel overeenkomen omdat de IND de nuances (die volgen uit jurisprudentie) belangrijk vindt om te benoemen en de beoordeling individueel te maken voor afvalligen, terwijl UNHCR niet echt ruimte zag in afwijzingen als afvalligen niet veel met het geloof doen in bepaalde landen omdat naar hun visie het Vluchtelingenverdrag zo niet bedoeld is.
- Afgesproken is dat de IND de concepttekst van de WI op dit punt zou voorleggen aan UNHCR om te bezien of ze zich hierin kunnen vinden.

Van: - IND/SUA/AAEB
Aan: (vertegenwoordigers van UNHCR)
Cc: - IND/SUA/AAEB
Onderwerp: RE: Atheïsme en afvalligheid 10 lid 2e
Datum: donderdag 17 februari 2022 10:58:07
Bijlagen: [image001.png](#)
[image002.png](#)

Dag ,

Dank voor je uitgebreide reactie en excuses voor de late reactie van onze kant. We waren natuurlijk druk met de werkinstructie en wilden ook goed naar jullie opmerkingen kijken.

Bij dezen onze bevindingen: Dat de betreffende passage haaks staat op de jurisprudentie volgen wij niet. In de zaken van Hof van Justitie van 5 september 2012, in de gevoegde zaken C-71/11 en C-99/11, Bondsrepubliek Duitsland tegen Y en Z, ECLI:EU:C:2012:518 geeft het Hof in antwoord op prejudiciële vragen aan dat:

70. De beoordeling van een dergelijk gevaar veronderstelt dat de bevoegde autoriteit rekening houdt met een reeks van zowel objectieve als subjectieve factoren. De subjectieve omstandigheid dat het in het openbaar beleven van een bepaalde godsdienstige praktijk, waartegen de betwiste beperkingen zijn gericht, bijzonder belangrijk is voor de betrokkene om zijn godsdienstige identiteit te bewaren, vormt een relevante factor bij de beoordeling van het gevaar waaraan de verzoeker wegens zijn godsdienst in zijn land van herkomst zal worden blootgesteld, zelfs indien voor de betrokken religieuze gemeenschap het beleven van een dergelijke godsdienstige praktijk niet bepalend is.

71. Uit de bewoordingen van artikel 10, lid 1, sub b, van de richtlijn blijkt immers dat de omvang van de bescherming die op basis van de vervolgingsgrond godsdienst wordt geboden zowel persoonlijk als gemeenschappelijk gedrag omvat dat iemand als noodzakelijk voor zichzelf acht, namelijk gedrag dat „op een godsdienstige overtuiging [is] gebaseerd”, of dat door de geloofsleer wordt voorgeschreven, meer in het bijzonder gedrag dat door een „godsdienstige overtuiging [...] [wordt] bepaald”.

In een uitspraak van november 2018 verwijst de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (ECLI:NL:RVS:2018:3735) naar deze uitspraak van het Hof en stelt dat:

5.6 [...] Zoals het Hof van Justitie heeft overwogen in het arrest van 5 september 2012, in de gevoegde zaken C-71/11 en C-99/11, Bondsrepubliek Duitsland tegen Y en Z, ECLI:EU:C:2012:518, punten 70-71, omvat de bescherming die onder het Unierecht op basis van de vervolgingsgrond godsdienstige overtuiging wordt geboden, slechts gedrag dat betrokkene noodzakelijk voor zichzelf acht. Het moet gaan om gedrag dat op een godsdienstige overtuiging is gebaseerd en dat bijzonder belangrijk is voor betrokkene om zijn godsdienstige identiteit te behouden.

Indien een vreemdeling derhalve stelt dat bepaalde gedragingen/uitingen bijzonder belangrijk voor hem zijn dan moet hij dit derhalve wel met geloofwaardige verklaringen aannemelijk maken. Dit komt ook terug in de uitspraak van de Raad van State van 19 januari (ECLI:NL:RVS:2022:93):

23.1. De staatssecretaris moet ook onderzoeken en beoordelen of, en zo ja hoe, een vreemdeling na terugkeer naar zijn land van herkomst uiting wil geven aan zijn afvalligheid en of de verklaringen van de vreemdeling hierover geloofwaardig zijn (zie bijvoorbeeld de Afdelingsuitspraak van 10 augustus 2015, ECLI:NL:RVS:2015:2667).

Het onderscheid zit dus niet in de wijze waarop iemand tot afvalligheid is gekomen, maar in de wijze waarop iemand zich (geloofwaardig) wil uiten bij terugkeer. Het zal bij iemand die zich uit desinteresse heeft afgekeerd van zijn geloof (en bij wie op het moment van de asielaanvraag deze desinteresse nog steeds de boventoon voert in iemands motivatie om zich af te wenden) over het algemeen minder vaak voorkomen dat er sprake is van gedragingen of uitingen die bijzonder belangrijk zijn voor iemands godsdienstige/religieuze identiteit en die in het land van herkomst voor problemen zullen gaan zorgen, dan bij iemand die echt sterke negatieve opvattingen heeft over zijn oude geloof. Het is op basis van de jurisprudentie dus belangrijk om dit te onderzoeken.

De crux zit er dus in dat iemand geloofwaardige verklaringen aflegt over de wijze waarop hij zich bij terugkeer wil uiten en of deze uitingen bij terugkeer problemen zullen opleveren. Dit zal dus niet het geval zijn bij elke afvallige, en daarom hebben we in de WI nog een stukje toegevoegd over het expliciet uitvragen van hoe iemand zich wil uiten en waarom dit belangrijk voor iemand is.

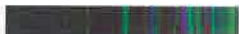
Tot slot: De gemaakte passage gaat inderdaad niet over toegedichte afvalligheid, maar dit onderwerp – en het feit dat hier altijd nog naar moet worden gekeken als de gestelde bekering of afvalligheid ongeloofwaardig is geacht – komt absoluut terug in andere delen van de werkinstructie.

Wellicht hadden jullie het al gezien, maar zo niet dan hierbij nog ter info de link naar de aangepaste werkinstructie, die gisteren is gepubliceerd: [Werkinstructies | Immigratie- en Naturalisatiedienst \(IND\)](#) Wellicht is het ook goed voor jullie om te weten dat we met de bekeringscoördinatoren en andere medewerkers van alle asiellocaties in gesprek zijn/gaan om hun reacties op de werkinstructie te horen, vragen te beantwoorden en waar gewenst nader toelichting te geven. Mochten jullie nog vragen hebben, zijn we ook bereid om nog nadere toelichting te verschaffen.

Ik hoop dat ik e.a. zo voldoende heb kunnen verduidelijken.

Nogmaals bedankt voor jullie inbreng en voor de samenwerking.

Met vriendelijke groet,

Adviseur A&B

*****
Directie Strategie en Uitvoeringsadvies
Immigratie- en Naturalisatiedienst
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Rijnstraat 8 | 2515 XP | Den Haag
Postbus 16275 | 2500 BG | Den Haag
*****

T +31 (0)6

10 lid 2e

<http://www.ind.nl>

*****
IND, dé toelatingsorganisatie van Nederland

Van: [REDACTED]@unhcr.org>

Verzonden: donderdag 10 februari 2022 10:55

Aan: [REDACTED] - IND/SUA/AAEB <[REDACTED]@ind.nl>

CC: [REDACTED] - IND/SUA/AAEB <[REDACTED]@ind.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@unhcr.org>

Onderwerp: RE: Atheïsme en afvalligheid

Hoi [REDACTED],

Dank je voor je mail en het mee mogen lezen met het vraagstuk terughoudendheid.
Hieronder onze op- en aanmerkingen:

Ons inziens is dit onderdeel van de instructie incompleet en deels in strijd met de jurisprudentie van de Raad van State. De instructie ziet met name op het vereisen van terughoudendheid. We zijn bang dat de instructie onvoldoende informatie en richting biedt over het beoordelen van de vrees voor vervolging. Zie RvS r.o. 23 en verder en UNHCR's amicus paragraaf 4.3. De kern van de beoordeling zwaarwegendheid is wel goed weergegeven in de (ietwat ondergesneeuwde) zinnen in de concept instructie: *"Het is van belang om te onderzoeken om welke situatie het gaat, hoe iemand zich bij terugkeer zou gedragen, de geloofwaardige uitingen hierbij mee te wegen en te bezien welke beperkingen dit met zich mee zou brengen en welke gevolgen dat zou hebben voor de individuele vreemdeling. In de beoordeling dient landeninformatie en informatie over de (geloofs)gemeenschap waaruit iemand afkomstig is te worden betrokken. Immers, niet elke weigering deel te nemen aan bepaalde gebruiken hoeft bij terugkeer naar elk land van herkomst of in elke (geloofs)gemeenschap problemen op te leveren"*.

De rest van het stuk in de werkinstructie over terughoudendheid staat haaks op de jurisprudentie van de Raad van State en het Europees Hof voor de Rechten van de Mens. Het lijkt erop dat hier wederom het restrictieve karakter van het Nederlandse asielbeleid terugkomt, terwijl bescherming toch het uitgangspunt zou moeten zijn.

De Raad van State heeft duidelijk overwogen (in overweging 23.2) dat: *"De staatssecretaris mag van een vreemdeling niet verlangen dat hij zich, om vervolging te voorkomen, terughoudend zal opstellen bij de uitoefening van zijn geloofwaardig geachte afvalligheid in het land van herkomst"*. Deze overweging maakt geen voorbehouden. Het maakt hier niet uit of afvalligheid voorkomt uit een sterke overtuiging of een desinteresse. In het laatste geval zal het een geleidelijk proces geweest zijn van afwendings van het geloof. Ook personen die zich geleidelijk afkeren, de 'gedesinteresseerden', hebben recht op het beleven van het niet hebben van een geloofsovertuiging. Ook daarover heeft de RvS gezegd (in overweging 10) dat *"de bescherming die op basis van de vervolgingsgrond godsdienstige*

overtuiging wordt geboden, omvat blijkens de tekst van artikel 10, eerste lid, aanhef en onder b, van de Kwalificatierichtlijn namelijk ook het recht om niet (meer) een godsdienstige overtuiging te hebben". Ook het Europese Hof voor de Rechten van de Mens overweegt dat de vrijheid van religie een "precious asset for atheists, agnostics, sceptics **and the unconcerned**" is.

Door een verschil te maken in hoe iemand tot afvalligheid is gekomen (overtuiging of desinteresse) is er overduidelijk een ondergrens aangebracht waar bij afvalligheid door desinteresse/geleidelijk afwenden wordt verwacht dat men zich kan aanpassen, terwijl dit dus in strijd is met de uitspraak van de RvS en met het Vluchtelingenverdrag.

Verder stelt de Raad van State (in overweging 22.3): 'Zo zullen er vreemdelingen zijn die hun afvalligheid uiten door niet meer deel te nemen aan eerder verrichte geloofsactiviteiten of tradities die samenhangen met hun oude geloof. In dat geval zou de staatssecretaris kunnen vragen wat deze verandering voor een vreemdeling betekent en hoe hij met de verandering omgaat. Als een vreemdeling heeft verklaard dat hij zijn afvalligheid actief uit of wil gaan uiten, kan de staatssecretaris zijn onderzoek hierop toespitsen en daarbij de situatie in het land van herkomst betrekken.' Ook het niet naar de moskee gaan of het niet meedoen aan de Ramadan is het actief uiten van het niet meer hebben van een godsdienstige overtuiging.

We krijgen het idee dat de IND alleen uiting van afvalligheid ziet als iemand dat actief zegt of zich expliciet tegen het geloof keert. Het niet meer hebben van een geloofsovertuiging kent vele vormen van impliciete en expliete uitingen, en personen kunnen door beiden een gegronde vrees voor vervolging hebben bij terugkeer naar het land van herkomst.

Zwaarwegendheid moet zich enkel toespitsen op hoe de asielzoeker zich zou willen uiten en of dat gezien landeninformatie niet zal leiden tot vervolging in het land van herkomst. Ons inziens biedt dit onderdeel van de instructie daarvoor onvoldoende begeleiding aan de beslismedewerkers.

Verder zien we in deze paragraaf niet de instructie terug om ook naar toegedichte afvalligheid te kijken, als de gestelde afvalligheid ongeloofwaardig is geacht. Zoals overwogen in 24.1 door de Raad van State: 'Zoals de staatssecretaris in de antwoorden op de door de Afdeling gestelde vragen en op de zitting heeft benadrukt, wordt afvalligheid in veel landen gekoppeld aan gedragingen en uitingen die niet of niet geheel sporen met de officiële leer van de in het land van herkomst gangbare geloofsovertuiging. Ook als de staatssecretaris de gestelde afvalligheid ongeloofwaardig heeft geacht, kan de vreemdeling dus nog steeds een risico lopen op vervolging of onmenselijke behandeling in zijn land van herkomst omdat aan hem afvalligheid wordt toegedicht.'

Mocht je nog vragen hebben dan horen we dat graag.

Met vriendelijke groet,

From: [REDACTED] - IND/SUA/AAEB <[REDACTED]@ind.nl>
Sent: Wednesday, February 9, 2022 6:54 PM
To: [REDACTED]@unhcr.org; [REDACTED]@unhcr.org>
Cc: [REDACTED] IND/SUA/AAEB [REDACTED]@ind.nl>
Subject: RE: Atheïsme en afvalligheid

Hoi [REDACTED],

In navolging op ons gesprek van vanmorgen wil ik jullie graag de onderstaande passage uit de nieuwe concept-werkinstructie voorleggen:

7.3 Vrees bij terugkeer voor afvalligen

Indien geconcludeerd wordt dat de afvalligheid geloofwaardig is en de vreemdeling aannemelijk kan maken dat het uitoefenen van zijn afvalligheid voor hem voor het behoud van zijn (religieuze) identiteit belangrijk is en het niet kunnen uitoefenen van deze overtuiging/uiting (non-uiting in dit geval) een inbreuk zou zijn op zijn (religieuze) identiteit kan geen terughoudendheid worden verwacht van de vreemdeling.^[1] Dit zal echter niet het geval zijn voor elke afvallige. Dit dient op individuele basis te worden beoordeeld aan de hand van de verklaringen van de vreemdeling.

In de kern is de beoordeling van de vrees bij terugkeer voor afvalligen niet anders dan die voor bekeerlingen. Echter, een verschil is dat een afvallige niet noodzakelijkerwijs een nieuwe geloofsovertuiging hoeft te hebben. Immers kan een afvallige zich uit overtuiging hebben afgewend van het oude geloof, maar kan het ook zo zijn dat hij het geloof waarmee hij is opgegroeid eigenlijk meer uit desinteresse niet meer aanhangt. Het is belangrijk om helder te krijgen om welke situatie het gaat, hoe de vreemdeling zich bij terugkeer zal opstellen en wat het voor de vreemdeling zou betekenen om zich te conformeren aan de heersende religie. Van een vreemdeling die enkel uit desinteresse afvallig is en wie het conformeren in zijn (religieuze) identiteit, kan eerder verlangd worden dat hij zich aanpast aan de heersende normen dan van een vreemdeling die zich heeft afgewend van een religie en daar sterke ideeën over heeft. In dat laatste geval kan geen terughoudendheid verlangd worden. Het is van belang om te onderzoeken om welke situatie het gaat, hoe iemand zich bij terugkeer zou gedragen, de geloofwaardige uitingen hierbij mee te wegen en te bezien welke beperkingen dit met zich mee zou brengen en welke gevolgen dat zou hebben voor de individuele vreemdeling. In de beoordeling dient landeninformatie en informatie over de (geloofs)gemeenschap waaruit iemand afkomstig is te worden betrokken. Immers, niet elke weigering deel te nemen aan bepaalde gebruiken hoeft bij terugkeer naar elk land van herkomst of in elke (geloofs)gemeenschap problemen op te leveren. Denk daarbij aan personen die al jarenlang niet meedoen met de Ramadan maar zich als afvallige verder niet uiten of bezighouden met geloofsovertuigingen. Het zal per individuele situatie afhankelijk zijn of dat problemen bij terugkeer zal opleveren. Daarnaast zal het per vreemdeling verschillen wat de impact op zijn leven is door zich te moeten aanpassen aan de heersende religieuze gebruiken, en zal het per situatie verschillen om welke aanpassingen dit gaat, en of dit in dit kader van hem verlangd kan worden.

Hier komen dus het vraagstuk over terughoudendheid en de verschillen in risico's bij terugkeer per land en per gemeenschap aan bod.

Dat er in het geval van handelingen die voor iemands religieuze identiteit belangrijk zijn geen terughoudendheid mag worden verwacht, maar dit dus niet in alle gevallen zo is, volgt ook uit de vreemdelingencirculaire C2/3.2:

De IND weegt bij de beoordeling van de aanvraag voor een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd in ieder geval mee dat:

- de vreemdeling, die een godsdienst aanhangt, de uitingen van zijn godsdienst in zijn land van herkomst niet verborgen hoeft te houden, ook niet in de situatie dat de vreemdeling voorafgaand aan zijn vertrek uit het land van herkomst zijn geloof verborgen heeft gehouden;
- van de vreemdeling niet wordt verwacht dat hij afziet van godsdienstige handelingen, die voor hem persoonlijk bijzonder belangrijk zijn om zijn godsdienstige identiteit te bewaren, om vervolging te voorkomen.

De IND beoordeelt of de maatregelen en sancties die tegen de vreemdeling zullen worden genomen indien hij bij

terugkeer naar zijn land van herkomst bepaalde – voor zijn godsdienstige identiteit bijzondere belangrijke – handelingen verricht voldoende zwaarwegend zijn om te spreken van vervolging.

We horen graag of jullie (in deze context) nog op- of aanmerkingen hebben op bovenstaande passage.

Zouden jullie dit ons voor morgen 11.00 uur kunnen laten weten? Als dit niet lukt maar jullie toch nog input willen leveren hoor ik het graag, zodat we kunnen bespreken of en tot hoe laat we dit deadline zouden kunnen opschuiven.

Bij voorbaat dank!

Met vriendelijke groet,

[Redacted]
Adviseur A&B

.....
**Directie Strategie en Uitvoeringsadvies
Immigratie- en Naturalisatiedienst
Ministerie van Justitie en Veiligheid**
Rijnstraat 8 | 2515 XP | Den Haag
Postbus 16275 | 2500 BG | Den Haag
.....

T +31 (0)6 [Redacted]

<http://www.ind.nl>

[Redacted]

.....
IND, dé toelatingsorganisatie van Nederland

Van: [Redacted] <[Redacted]@unhcr.org>

Verzonden: dinsdag 8 februari 2022 17:27

Aan: [Redacted] - IND/SUA/AAEB <[Redacted]@ind.nl>

cc: [Redacted] <[Redacted]@unhcr.org>; [Redacted] <[Redacted]@unhcr.org>; [Redacted] <[Redacted]@unhcr.org>; [Redacted] - IND/SUA/AAEB <[Redacted]@ind.nl>

Onderwerp: Re: Atheïsme en afvalligheid

Dank voor de webex uitnodiging, [Redacted]. Is er trouwens (al) een concept wat we misschien voorafgaand aan onze meeting kunnen bekijken?

Tot morgen!
Vriendelijke groet,
[Redacted]

10 lid 2e

[Redacted]

Senior Protection Assistant

Office: +31 (0)70 [Redacted] | Mobile: +31 (0)6 [Redacted]

www.unhcr.nl

[Twitter](#) | [Facebook](#) | [Instagram](#) | [YouTube](#)

From: [redacted] - IND/SUA/AAEB <[redacted]@ind.nl>

Sent: Tuesday, February 8, 2022 2:40 PM

To: [redacted]@unhcr.org>

Cc: [redacted]@unhcr.org>; [redacted]@unhcr.org>; [redacted]
[redacted]@unhcr.org>; [redacted] - IND/SUA/AAEB <[redacted]@ind.nl>

Subject: RE: Atheïsme en afvalligheid

Hoi [redacted],

Dat is prima, ik zal een webex-uitnodiging aanmaken!

Groet,

Van: [redacted]@unhcr.org>

Verzonden: dinsdag 8 februari 2022 14:39

Aan: [redacted] - IND/SUA/AAEB <[redacted]@ind.nl>

CC: [redacted]@unhcr.org>; [redacted]@unhcr.org>; [redacted]
[redacted]@unhcr.org>; [redacted] IND/SUA/AAEB <[redacted]@ind.nl>

Onderwerp: RE: Atheïsme en afvalligheid

10 lid 2e

Hi [redacted]

Zullen we 9:30 afspreken morgen? Dat is voor mij iets makkelijker.

Vriendelijke groet,

Senior Protection Assistant

Office: +31 (0)70 [redacted] | Mobile: +31 (0)6 [redacted]

www.unhcr.nl

[Twitter](#) | [Facebook](#) | [Instagram](#) | [YouTube](#)

From: [redacted] - IND/SUA/AAEB <[redacted]@ind.nl>

Sent: Tuesday, 8 February 2022 14:04

To: [redacted]@unhcr.org>

Cc: [redacted]@unhcr.org>; [redacted] <[redacted]@unhcr.org>; [redacted]
[redacted]@unhcr.org>; [redacted] - IND/SUA/AAEB <[redacted]@ind.nl>

Subject: RE: Atheïsme en afvalligheid

10 lid 2e

Hoi [REDACTED],

Dank voor de hele snelle reactie. Fijn als jullie nog mee willen denken. Komt morgen 9 uur uit? Morgenochtend iets later zijn we ook nog beschikbaar als dat prettiger is. Dan zal ik een webex uitnodiging maken!

En bedankt voor de amicus curiae, die hadden we inderdaad al gelezen en ook geprobeerd waar mogelijk te betrekken in de aanpassingen bij de Werkinstructie.

Vriendelijke groet,

Van: [REDACTED] <[REDACTED]@unhcr.org>

Verzonden: dinsdag 8 februari 2022 11:10

10 lid 2e

Aan: [REDACTED] - IND/SUA/AAEB [REDACTED] <[REDACTED]@ind.nl>

CC: [REDACTED] <[REDACTED]@unhcr.org>; [REDACTED] <[REDACTED]@unhcr.org>; [REDACTED] <[REDACTED]@unhcr.org>; [REDACTED] IND/SUA/AAEB <[REDACTED]@ind.nl>

Onderwerp: RE: Atheïsme en afvalligheid

Hi [REDACTED]

Dank voor je mail. We zijn graag beschikbaar om even te bellen over dit onderwerp deze week. Zou jij een voorstel willen doen voor een moment wat jou en [REDACTED] uitkomt? Het zou voor mij en collega's deze week kunnen op woensdag (hele dag), donderdag voor 12:00 of vrijdag voor 15:00.

In de bijlage trouwens (misschien ter overvloed) de amicus curiae die UNHCR heeft ingebracht bij de RvS in het kader van de zitting over atheïsme en afvalligheid. Ik heb ook de Nederlandse vertaling van UNHCR Richtlijn 6 (over religie) bijgesloten.

Vriendelijke groet,

10 lid 2e

Senior Protection Assistant

Office: +31 (0) [REDACTED] | Mobile: +31 (0)6 [REDACTED]

www.unhcr.nl

[Twitter](#) | [Facebook](#) | [Instagram](#) | [YouTube](#)

UNHCR
De VN-Vluchtelingenorganisatie

From: [REDACTED] - IND/SUA/AAEB [REDACTED] <[REDACTED]@ind.nl>

Sent: Tuesday, 8 February 2022 09:44

10 lid 2e

To: [REDACTED] <[REDACTED]@unhcr.org>

Cc: [REDACTED] <[REDACTED]@unhcr.org>; [REDACTED] <[REDACTED]@unhcr.org>; [REDACTED] <[REDACTED]@unhcr.org>; [REDACTED] <[REDACTED]@unhcr.org>; [REDACTED] <[REDACTED]@ind.nl>

Subject: RE: Atheïsme en afvalligheid

Attention: This email is from an external sender. Please be careful with any links or attachments.

Hoi [REDACTED],

10 lid 2e

Dank voor de mail, [REDACTED] had deze doorgestuurd. Op dit moment zijn [REDACTED] en ik inderdaad bezig met het aanpassen van de Werkinstructie bekering naar aanleiding van de uitspraken over afvalligheid en atheïsme van 19 januari 2022. Bedankt voor het aanbod om mee te denken in elk geval. Omdat we met vrij krappe deadlines zitten vanwege het aanhouden van zaken vroeg ik me af of het nog mogelijk zou zijn om hierover kort te bellen deze week mochten jullie nog goede ideeën hebben? Als het fijner is vanwege de korte deadline om dit op de mail te zetten, kan dat uiteraard ook, dan kunnen we in elk geval daarnaar kijken? Voor nu zijn we vooral voornemens om zoveel mogelijk aansluiting te zoeken bij de uitspraken en handvatten die de Afdeling gegeven heeft voor de beoordeling van afvalligen en atheïsten.

Ik hoor het graag of het nog lukt om op deze termijn met ons hierover van gedachten te wisselen.

Vriendelijke groet,

[REDACTED]

Senior adviseur

Afdeling Asiel en Bescherming
Directie Strategie en Uitvoeringsadvies
Immigratie- en Naturalisatiedienst
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Rijnstraat 8 | 2515 XP | Den Haag
Postbus 16275 | 2500 BG | Den Haag

T: 06- [REDACTED]

<http://www.ind.nl>

IND, dé toelatingsorganisatie van Nederland

Van: [REDACTED] - IND/SUA/AAEB <[REDACTED]@ind.nl>

Verzonden: maandag 24 januari 2022 15:53

10 lid 2e

Aan: [REDACTED] <[REDACTED]@unhcr.org>

CC: [REDACTED] <[REDACTED]@unhcr.org>, [REDACTED] <[REDACTED]@unhcr.org>

[REDACTED] <[REDACTED]@ind.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@ind.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@ind.nl>

Onderwerp: RE: Atheïsme en afvalligheid

Dag [REDACTED]

10 lid 2e

Bedankt voor je mail. Er zijn bij ons wat veranderingen in de dossiers geweest. [REDACTED] en [REDACTED] doen nu het bekerings- en lhbt dossier en [REDACTED] zit ook op inhoudelijke beoordeling. Ik zit nu bij cluster procedure dus eigenlijk alles wat met

asielprocedure te maken heeft en cluster Dublin in meer coördinerende rol.

Stuur je mail dus even door.

Groet,

[REDACTED]
wnd. coördinerend specialistisch adviseur

.....
Directie Strategie en Uitvoeringsadvies
Immigratie- en Naturalisatiedienst
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Rijnstraat 8 | 2515 XP | Den Haag
.....

T 06 [REDACTED]

Van: [REDACTED]@unhcr.org>

Verzonden: maandag 24 januari 2022 15:38

10 lid 2e

Aan: [REDACTED] - IND/SUA/AAEB [REDACTED]@ind.nl>

CC: [REDACTED]@unhcr.org>; [REDACTED]@unhcr.org; [REDACTED]@unhcr.org>

Onderwerp: Atheïsme en afvalligheid

Hi [REDACTED]

Alles goed? Zoals je ongetwijfeld hebt gezien heeft de Raad van State vorige week uitspraak gedaan over de beoordeling van asielaanvragen o.g.v. atheïsme en afvalligheid. UNHCR had in die zaak een [amicus curiae](#) gestuurd, waarin wordt ingegaan op de vragen die de RvS over dit onderwerp had gesteld.

Ik weet niet of jij zelf of een van jouw collega's aan de slag gaat met het verder uitbreiden van dit beoordelingskader, maar wilde je graag bij dezen laten weten dat wij natuurlijk beschikbaar zijn om hier van gedachten over te wisselen mocht je daar behoefte aan hebben.

Vriendelijke groet,

[REDACTED]

10 lid 2e

[REDACTED]
Senior Protection Assistant

Office: +31 (0)70 [REDACTED] | Mobile: +31 (0)6 [REDACTED]

www.unhcr.nl

[Twitter](#) | [Facebook](#) | [Instagram](#) | [YouTube](#)

UNHCR
De VN-Vluchtelingenorganisatie

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van

welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministry of Justice and Security

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministry of Justice and Security

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministry of Justice and Security

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van